

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

3. Secunda conclusio ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

qui ab omnibus alijs, quæ non sunt ipsa: ergo hoc non pertinet ad effectum formalem quantitatis; quod denique à posteriori confirmari potest ex dictis in prædicamento quantitatis: Nam si Deus separata quantitate, conservaret substantiam corporis Petri v. g. entitates partiales, quæ sunt in manibus, pedibus, capite, &c. semper manerent entitative distinctæ, siue manerent vnitæ, siue non, quia licet vna entitas possit coniungi, vel separari ab alia, tamen vnā fieri aliam, aut vtramque coalescere in vnā indivisibilem, conservando suam entitatem aperta repugnancia est, quia & essent distinctæ, & non essent distinctæ: distinctio ergo, quam supponit quantitas in substantia, est distinctio entitativa, & substantialis; hæc autem est, quæ per se pertinet ad vnitatem individualem, de qua tractamus; nam per hanc intelligitur individuum esse distinctum ab omnibus alijs; vel sub eadem specie, si cum similibus comparetur vel etiam sub genere, vel sub quocunque prædicato communis si cum omnibus alijs conferatur: ergo si aliquam distinctionem confert, quantitas illa erit per accidens ad rationem individui, & superveniens illi; non ergo ea ratione, pertinebit quantitas ad principium individuationis; de qua agimus, quod ex re ipsa explicatur.

32 Nam quantitas, sicut dat substantiæ vnitatem quantitativam, ita solum potest dare, vel distinctionem quantitativam, vel situalement, quarum prior consistit in hoc quod vna substantia sit sub diversis terminis quantitatis ab alia, & ita non sit continua illi continuatione propria quantitatis. Posterior autem consistit in hoc, quod vna substantia sit extra situm, & locum alterius, unde etiam salvatur quod quantitas ita distinguit sicut constituit; primo enim facit substantiam in se extensam vnitatem, & terminatam quantitativè, & habentem hanc corpoream molem, consequenter vero facit illam replere spatium locale, & similiter primario distinguit quantitativè, & deinde situaliter, tota autem hæc distinctio est extra rationem substantiæ individuae, & accidentaria illi; sicut, & ipsa quantitas; unde distinctio quantitativa, & divisio ratione illius accidentalis est substantiæ, & supponit aliam substantialem distinctionem, quæ solet vocari entitativa, ad quam, vt ad priorem, & vt ad præsuppositam, non eget substantia quantitativa.

33 Vltimo principaliter probatur omnibus rationibus, quibus primam nostram conclusionem contra Caietanum demonstravimus; efficacius enim hanc, quam illam probant.

SUBSECTIO III.

Secunda conclusio ponitur.

34 Sententia Bañez non est Thomistica, sed maxime aliena est, maximeque discedit à principijs Thomistarum; ex quo manifeste colligitur quantum veritatis habeat sententia Thomistarum; siquidem ipsi Thomistæ iam inter se tantum discrepant, vt videre est inter Bañez, & reliquos; nam illi tenaciter asserunt principium individuationis esse materiam signatam quantitate, ita vt quantitas sit ratio formalis constituendi materiam in esse principij individuantis, Bañez autem asserit, quantitatem non esse ra-

tionem formalem, aut extrinsecam, aut intrinsecam constituendi materiam primam in esse principij individuationis, sed solum conditionem sine qua non, quod quantum distet à sententia Thomistarum, sic demonstrat. Nam Thomistæ perpetui sunt in assignanda individuatione rei substantialis sic primo ab hac forma, & ab hac materia, cæterum forma, cum secundum se sit communicabilis, limitatur per hanc materiam; hæc autem materia, cum non sit ex se distincta, nec ex se divisa secundum multas portiones materiæ, & debeat respicere formam vt divisa, & distincta ab alijs portionibus, seu partibus materiæ, non individuatur ex se ipsa, sed à quantitate, quæ secundum Aristot. vt ipsi Thomistæ constanter asserunt, est principium distinctionis, & divisionis materialis, & ideo Capreol. Caiet. & alij asserunt Aristot. 1. Phys. tex. 1. asserentem quod summa quantitate, remanet substantia indivisibilis; in hac autem ratione supponitur, quod quantitas est principium distinctionis, & divisionis numeralis, & non conditio, quia supponitur in sententia Thomistica vt certum, materiam primam non individuari ex se, neque à forma: ergo à quantitate tanquam à principio divisionis. Banez autem discedens ab hoc cogitur necessario dicere quod materia à se ipsa individuatur, vel quod individuatur à forma, & forma à materia in diverso genere causæ vt expresse fatetur Bañez; ergo hæc sententia Bañez maxime discrepat à sententia Thomist. & nimium quantum videtur accedere ad nostram opinionem.

Confirmatur; quia si quantitas solum est conditio sine qua non sit hæc, & principium individuationis, rogo à Magistro Bañez à quo principio intrinsece individuatur? à se ipsa non in sententia Thomistarum, quia neque differt ab alia materia secundum se totam, quia cum illa partim convenit, & partim differt. Item non differt ab alia materia solo numero: sed essentialiter, & specificè, insuper materia secundum se est communis, ac tandem redirent omnia argumenta, quibus Schola D. Thomæ probat, substantiam materialem non individuari à se ipsa; quæ vel nihil probant, vel idem probant de materia, non à forma, vt contendit Bañez in genere causæ formalis, quia forma constituit speciem, & limitat materiam ad esse specificum, vt principium physicum, à quo sumitur differentia metaphysica specifica, constat autem in Schola Thomistica quod distinctum est principium physicum specificum à principio physico individuali; imo hoc contendunt Thomistæ in tota hac controversia: ergo Bañez contra principia Thomistica procedit; Quod declaratur, quia quando auditur inter Thomistas, quod materia limitatur per formam, & forma per materiam in diverso causarum genere semper Thomistæ intelligunt, non de eadem limitatione, ad esse individuale videlicet, sed de diversa, quia materia limitat formam ad esse hanc, & individuum, forma vero limitat materiam ad esse specificum, quod hæc capitali inter ipsos ratione suadet: Quia omnis distinctio numerica est materialis, & omnis specifica est formalis, & quæ distinguuntur forma, distinguuntur essentialiter, quæ vero sola materia, distinguuntur numerice, & hinc convincuntur ad asserendum, omnes Angelos esse distinctæ speciei, quia sola forma differunt, & vi-

Quæst. IV. Vtrum materia prima, &c. 313

rum, & feminam non differre species, sed solo numero, quia solum distinguuntur ex sola dispositione diversæ materiæ: ergo Thomista non debet faceri materiam individuam per formam in genere causæ formalis; imo in Schola Thomistarum est implicatio in terminis, & suppositum negari deberet, quia omnis individuatio positiva est in genere causæ materialis, & nulla agnoscitur in tali Schola in genere causæ formalis, quia apud illam nulla est individuatio formalis, sed materialis, alias quæ solo numero distinguuntur, non solum materialiter, sed formaliter distinguuntur, & unitas individualis non esset iam carentia divisionis per principia materialia, sed etiam per principia formalia limitativa in genere causæ formalis principij materialis, quæ tali scholæ sunt nimium adversa; vnde Magister Bañez adversatur admodum Thomistis.

Deinde, quia hæc doctrina Bañez non docet aliquid particulare de quantitate, vt conducatur ad individuationem substantiæ, quod de æqualitatibus etiam dici non possit, sed schola Thomistica hoc esse particulare in quantitate docet, quod per eam individuetur materialis substantia: ergo hæc opinio non bene explicat materiam signatam quantitate: maior probatur, quia hæc opinio eatenus ponit quantitatem conducere ad individuationem substantiæ materialis, quatenus est conditio sine qua non hæc materia vniatur huic formæ; sed qualitates, & dispositiones antecedentes sunt conditio, sine qua non hæc materia huic formæ, huicque quantitati vniatur, vt constat, quia materia sigillatur, & determinatur ab his dispositionibus pro priori naturæ introductionis formæ, vt hanc formam, hancque quantitatem recipiat: ergo nihil docet particulare hæc opinio de quantitate, quod non conveniat etiam qualitatibus, imo prius qualitatibus conveniet, quam huic quantitati huius formæ, quia materia sigillatur, & determinatur dispositionibus, vt tenaciter fatentur Thomistæ, antecedentibus, vt hanc quantitatem recipiat in instanti generationis, & non e contra, atque adeo si in sensu conditionis sine qua non dicit Thomista, quod materia signata quantitate est principium individuationis: ego etiam dicam, quod materia signata qualitatibus dispositivis ad introductionem formæ, & quantitatis, est principium individuationis. Exemplum sit in hoc igne, quem (vt omnes Thomistæ asserunt) S. Thomas docet individuari per materiam ignis signatam quantitate ignis; si solum intelligitur vt conditio sine qua non hæc materia vniatur huic formæ ignis, quare non dicitur etiam, quod materia signata calore, & siccitate, & modificata per has dispositiones antecedentes in instanti introductionis formæ ignis est principium individuationis, quia etiam istæ qualitates sunt conditiones, sine quibus non hæc materia vniatur huic formæ ignis, & adverte, quod non loquor de dispositionibus concomitantibus ipsam quantitatem ignis, quia cum istæ qualitates supponant quantitatem in priori naturæ efficientem materiam, vt ipsi aiunt, responderi posset potius individuari per quantitatem, quam per has dispositiones, quia quantitas est prima, & præstantior conditio sine qua non, & quasi cæterarum dispositionum concomitantium radix, & fundamentum ipsas secum trahens; sed de dispositionibus antecedentibus toto tempore alterationis materiæ ad formam ignis, ipsamque

R. P. Ildelf. de Penafiel, Theol. Schol. Tom. I.

sigillantibus, & modificantibus pro instanti introductionis formæ; istæ enim potius determinant hanc quantitatem ignis, quam ab ipsa determinentur, potius sunt conditiones sine quibus non materia vniatur huic quantitati, huicque formæ, quam e contra quantitas ignis sit conditio sine qua non materia vniatur his dispositionibus: non ergo recte explicat hæc opinio materiam signatam quantitate secundum principia Thomistica, quia potius illi maxime adversatur.

Vltimo sic probatur, quia in Schola Thomistica absurdum est, formam esse principalis, & potissimum principium individuationis; hoc sequeretur ex dicta expositione; ergo potius illa est pro nobis, & pro Societatis sententia, quam pro Thomistica; imo huic maxime opponitur: maior satis constat ex communi consensu Thomistarum: probatur minor secundum hanc interpretationem, cum quantitas sit solum conditio sine qua non individuationis materiæ, hæc substantialiter præcedit individua per formam, & forma per materiam in diverso genere causæ: ergo materia non est principium talis individuationis, nisi quatenus limitatur, & hæccitatur per formam; ergo forma principalis, & præstantius convenit esse principium individuationis, si enim corpori non convenit disgregare visum, nisi quatenus est sub albedine, albedini proprius, & principalis convenit disgregare visum.

Et si dicas, quod est mutua dependentia in diverso genere causæ, & quod forma non potest limitare materiam in genere causæ formalis ad esse huius, & individua secundum se præcise, sed quatenus etiam ipsa limitatur ad esse huius, & individua per materiam in genere causæ materialis.

Opponam ego manifeste, quod quando est mutua dependentia in diverso genere causæ, ad investigandum, vtra harum sit præstantius principium illius effectus, inspicienda sunt illa causarum genera, & quod inventum fuerit præstantius genus causæ, quod secundum illud causat talem effectum est principalis principium; sed forma causat individuationem in genere causæ formalis hæccitando materiam, & materia in genere causæ materialis hæccitando formam, & horum geherum causarum præstantius est genus causæ formalis: ergo forma est principalis principium individuationis, quod est absurdum in Schola Thomistica; hoc autem non sequitur ponendo formam individuari per materiam, & materiam non individuari per formam, sed per ordinem ad quantitatem, quia cum forma, non causet individuationem compositi substantialis, nisi dependenter in sua hæccitate, & individuatione à materia, quia à forma in sua hæccitate non dependet: relinquitur, quod materia sit principalis, & fontale principium totius individuationis substantialis; sicut hac ratione docent omnes, quod forma est principium principalis, & fontale speciei esse; non quia materia simul cum forma non causet speciem rei substantialis materialis, sed quia materia non causat speciem, nisi quatenus limitatur ad esse speciei per formam, forma vero ita limitat materiam ad esse speciei, vt materia neque in altero genere causæ materialis nimirum ad esse speciei formam limitet; & hæc semper est limitativa, illa limitabilis circa esse individuale: e converso se ge-

R 7

314 Disp. IV. De principio individuationis.

runt forma semper est limitabilis per materiam, & non limitans materiam, hæc autem semper est limitata per formam; unde sicut illa ratione forme est radix, & principium fontinale esse specifici, sic eadem ratione materia est radix, & fontinale principium esse individualis in sententia Thomistarum, cuius schola dissipatur in hac parte ponendo formam, & materiam mutuo se limitare ad esse individuale in diverso genere causæ, ut à nobis probatum manet; quod forsitan perpendens Magister Bannez 1. lib. de gener. q. 3. art. 7. in 3. conclus. habet satis exploratum in doctrina Thomistica materiam non posse reddi individuum per formam, sed recurrendum esse ad quantitatem his expressis verbis. Hæc materia effici non potest hæc per formam, cum ipsa de se sit communicabilis, sed per quantitatem, de cuius ratione est naturam distinguere; quomodo ergo ponens quantitatem solum conditionem, sine qua non, se remittit, respondens ad primum ex duobus quæ contra hanc interpretationem proposuerat argumentis ad art. 7. sicutatem ut ostendat individuationem substantialem materię eo quod ibidem probabiliter explicuerat modum hunc limitationis materię per formam, & formam per materiam in diverso genere causæ, non advertens hunc modum limitandi materiam ab ipsa solum esse positum ut probabilem; & tandem in 3. conclusione ut magis Thomisticum oppositum asseruisse: tota tua interpretatio de materia signata quantitate, cui potissimum hæret, certe deficit ab Schola Thomistarum.

Ex quibus colligitur evidenter quantam vim, ac pulchritudinem habeat veritas nostræ sententię, siquidem ipsos Thomistas ita titubare facit, ac in sua sententia labantes reddit, ita ut maiorum gentium Magistros in Schola Thomistica cogat ab illorum sententia aliquando deficere, & tantum inter ipsos discrepare; in quo eodem modo, ac in doctrina catholica elucet veritas; nam ut fides Christiana sua constantia, & pulchritudine attrahit ipsos adversarios, facitque ut à doctrinis fidei catholice adversarij discedant: sic similiter constantia nostræ opinionis, ac pulchritudo adversarios allicit, ipsosque cogit, ut relictæ ea opinandi, & explicationum varietate circa materiam signatam, ad unitatem, quod fortius, & principalius argumentum est veritatis doctrinæ nostræ, quæ ex solutione argumentorum, & demonstrationibus factis clarissime patet.

SECTIO ULTIMA.

Argumenta Adversaria solvuntur.

38 Ad primum respondetur principium individuationis aliud posse esse physicum, & aliud metaphysicum, in univsumque non omnem substantiam individuum habere principium physicum suę individuationis, sed solum quæ compositæ sunt ex partibus physicis, materia scilicet, & forma, principiumque individuationis metaphysicum esse ipsam rei entitatem, solumque penes inadæquatos conceptus nostros distingui in ea naturam specificam, & differentiam individua-
lem illam contrahentem; quare hæcceitas in nostra sententia ex natura rei non differt à natura specifica, quam contrahit, unde non sequitur à

parte rei naturam specificam formaliter esse universalem, vel indifferentem, ad universalitatem, & singularitatem. Item neque sequitur hæcceitatem per aliam hæcceitatem futuram hanc, & singularem; sicut neque sequitur rationem communem differentię specificę contrahi per aliam differentiam specificam; sed quemadmodum alibi dictum est differentias specificas seipsis confuse conceptis convenire, & seipsis expresse conceptis differre, communemque rationem differentię specificę contrahi, & participari ab hac differentia per maiorem expressionem ex parte contrahentium. Itā similiter dicimus de differentia individuali rationem scilicet communem abstractam ab hac, & illa hæcceitate non egere alia hæcceitate, per quam reddatur hæc, & singularis, cum ipsa intime, & essentialiter imbibita, & inclusa sit in quacunque ultima ratione potente illam contrahere.

Insuper addo differentiam individua-
lem contractivam naturę specificę substantialis esse substantialem; est enim eadem entitas, & realitas cum illa; unde non potest sumi nec à quantitate, quia est accedens, nec à materia prima, quia est communis multis individualibus numero distinctis, & etiam, quia potest dari individuatō vera, & realis sine eo quod sumatur à materia prima. Nam Angelus Gabriel distinguitur non solum specie, sed etiam numero ab Angelo Michaelē, quia Angelus Gabriel non solum habet essentiam specificam, sed etiam naturam illam individuatam per differentiam individua-
lem; unde verum individuum est Gabriel, ac proinde non solum specie distinctum, sed etiam individualiter à Michaelē. De hac enim individuatione Gabrielis interrogo ab adversariis à quo sumatur? non à materia, quia in Gabriele nulla materia prima datur; unde falsum est principium adversariorum asserentium omnem individuationem sumi à materia prima, siquidem vera individuatō est Gabrielis Angeli, quæ minime sumitur à materia, cum nulla materia detur in tali Angelo, unde verius dicitur sumi talem individuationem à forma totius Angeli, seu ab actu completo ipsius naturę, & sic verius etiam erit individuationem in substantia corporea non sumi à materia, licet illa detur, sed à forma compositi, & ab actu substantiali ipsius. Deinde Angelus habet distinctos numero motus locales, distinctas præsentias, cognitiones, & volitiones solo numero distinctas, & tamen earum rerum individuatō, quia est spiritalis, non sumitur à materia; ergo aliquæ individuationes intra eandem speciem non sumuntur à materia.

Dices eas res individuari ab ipso Angelo, qui est subiectum illorum accidentium. Contra: ergo iam univsum multiplicatio individuationis non sumitur à materia prima, sed à rebus spiritalibus.

Ad secundum optime ait P. Suarez nullam habere efficaciam, quia est longe diversa ratio de subiecto inhaesionis, & de subiecto prædicationis; quamvis enim excogitari possit quædam proportio inter hæc duo subiecta; nam superius comparatur ad inferius sibi subiectum ut forma datus esse; tamen simpliciter non sunt eiusdem rationis, neque vnum fundatur in alio; unde in simplicitate substantiis est subiectio, seu subordinatio inferiorum ad superiora sive subiecto inhaesionis, sive informationis; adde id, quod est subiectum